

ವಾರ್

ఈ ప్రపంచంలో రోత పుట్టించే దుర్మార్గాలు
ఎక్కువగా మాటల మూలంగానే
జనిస్తాయి.

-ဘဝ်း

ఆకస్మిక నిరసనలతో జనం పాట్లు!

ఎం దరో నాయకులు, మహాసమభాషలు అత్యభిరుచిసంతో త్యాగసంతో నిర్దు రామచంద్రాస్వామిని జైరించే నమ్మె, దర్బా రాంది నిరసన కోర్కెస్థానికొకటి పోయి వాళ్ళు సామ స్వల జనజీవితాన్ని అతలాకుతలం చేస్తున్నాయి. ఇక నియమ నిబంధనలవారీ లేకుండా ఎవరికి వారు ఎక్కడ వచ్చేతే అక్కడ, ఎప్పుడు వచ్చేతే అప్పుడు ఇక కార్యక్రమాలు చేపడుతుండడంతో సరికాక ప్రజలు అజ్ఞానభీతస్థానారు. అసరిప్పుతంగా ఉన్న సమస్యల పరిష్కారం కోసం ముందుగా ప్రకటించే నిమ్మలు, దర్బాలు, రాస్తా రోస్తా నిర్వహించడంతో బాటు అర్థం ఉంది. వర్ధల ద్వారా తమ సమస్యల పరిష్కారం కావచ్చును మరో దారి లేనప్పుడు నమ్మె మార్గాన్ని ఎందుకీవడంతో తప్పు రేకపోవచ్చు. కానీ చెప్పాల్సివ్వకూడ అన్యాయంగా ఇలాంటి కార్యక్రమాలు చేసేదిలే స్థానిక ప్రజలు ఎంతటి ఇబ్బందుల గురవుతున్నారో వర్ధలనుకోకపోవడం దురదృష్టకరం. ఇక నన్నులి తోగతంతో నగార్లోనీ ఉండేది. ఇప్పుడు గ్రామాలకు కూడా దోచుకుంటుంది. తమ గ్రామంలో వీధి రైల్వే వెళ్ళగదా లేదోనీ. మురికి కాలవలు నిర్మించే లేదోనీ రోడ్లపై వచ్చేస్తున్నారు. గంటలకరబడి మామూలు రోడ్లపైనే కాదు ఎవరగా జాతీయ రహదారులపై కూడా దర్బాలు, రాస్తారోకాలు చేస్తున్నారు. ఇందువల్ల ప్రయాణికుల పడుతున్న ఇబ్బందులు లోచిజ్జానవచ్చు. అత్యవసరంగా అన్నిటినీ వెళ్ళేవారు, సుమారు ప్రాంతాలకు వెళ్ళేందుకు దిల్చిట్ట ఎంతోమందుగా బుక్ చేసుకొని నకాలంతో రైల్వేస్టేషన్లు చేరుకోవాలనుకునేవారు, విమాన ప్రయాణికులు, కార్యాలయాలకు వెళ్ళే ఉద్యోగులు, విద్యార్థులు ఇలా ఒక్కరేమిటి రాస్తారోకోలో ఇరుక్కన్న దేశ పాత్రంగా లక్షలాది మంది వడే మామనీ ఒకటి వర్ధల తంతుం. గతంలో కేక హైదర్ నుస్రీతిర్ కుడా ఇక అన్యాయ ఆందోళనల పట్ల అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేశాయి. ఇక ప్రభుత్వం ప్రజల విశ్వాసాన్ని కోల్పోయినంతవరకు, నిరసన సంఘటనలు అనియంతరాలు, ఇక నమ్మలు, ఇలాంటి నాల్గవకాలపు ఇతియ్యావని అంతో సుదీర్ఘరీత ఉంది. 1858లో దేశంతో బ్రిటిష్ ప్రత్యక్షపాలన ప్రారంభం కావడంతో భారతీయుల కార్మకుల కోసం 1859లో వర్ధమెన్ బ్రిటీష్ యాక్ట్, 1881లో ఫ్యాక్టరీ చట్టాలు అమలులోకి వచ్చాయి. ఇది భారతదేశాన్ని నంబరించి దినంత వరకు తొలికార్మిక చట్టం. దీంతో కార్మికులకు కొంత స్వేచ్ఛ లభించింది ఆరించమేరకు జరిగిన అంతర్జాతీయ మెరుగుపరచాలా 1890లో బెర్నిన్లో జరిగిన అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభ భారతదేశంలో ఉన్న కార్మికుల పరిస్థితులను మెరుగుపరచాలని తీర్మానించింది. అప్పుటికి భారతదేశం నంబలాలు ఏర్పాలు చేసుకుని అవాంఛం చేశారనియూ రోకమావాలాగాగదార్ల తిలకించి బ్రిటిష్ పాలకులు ప్రధాన శక్తి విధించడంతో ముంబాయిలో

కార్యకర్తలకు సంఘటితమై తీవ్ర నిరసన తెలిపింది. ఆ సమయం నమ్మతో సంఘటితంగా కావడం అతనిదేవునిది. ఆ తర్వాత ధరలు విపరీతంగా పెరిగినా, తీజూలు పెంచక పోవడంలో 1919లో చేశారో మొదటిసారి వేతనాల కోసం నమ్మె ప్రారంభించారు. 1920 బ్రిటీష్ డిన్ హ్యూట్ల కోసం అనుబంధితో వచ్చింది. అదే యేడాది ఆక్టోబరు 30న లాలలబలంపై నాయకులవ్యూహం అలా జరిగింది. బ్రిటీష్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ ఏర్పాటుచేసింది. 1926లో కొత్త కార్యకర్తల పట్టానికి రూపకల్పన చేశారు. స్వాతంత్ర్య పోరాట తర్వాత బడిపట్ల నాయకత్వమే వివాదాల చట్టంగా రూపొందిన చెంది ఎన్నో న్యాయాన్ని, చేస్తున్న చేశారు. ఇలా ఎందరో మహానాయకులు త్యాగాలు ఫలితంగా నమ్మె ఇతర నిరసన కార్యక్రమాలు చేపట్టి హక్కులనిచ్చింది. కానీ అలాటి నమ్మెలుకు, నిరసనలకు ధర్మాలు ప్రజా మద్దతు అవాలి అనిపించింది. రానురాను పరిస్థితి మారిపోతున్నది. ఈ హక్కుల కోందరు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారో పానసేనున్నది. నలుగురు కూడి సొంత నమ్మెలను కోసం రాష్ట్రానికి నిర్వహించే పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఈ యేడాది ఆక్టోబర్ ఆందోళనలో ప్రధానమంత్రి కూడా ఇరుకుపోయిన సంఘటన జరిగి చేసినట్లున్నది. గత యేడాది జనవరి మొదటిసారిలో మహాజేలో ఒక కార్యక్రమంలో పాల్గొనేందుకు వెళ్తున్నప్పుడు ఆనాహక్కు ప్రధానమంత్రి ఎదుర్కొంది. బహుళ భారతదేశ పరిత్రలో ఏ ప్రధానికీ అలాంటి అనుభవం జరిగి ఉండవలసివచ్చు. మహాజేలో వివిధ కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనేందుకు బంధం విధించిన నాయకత్వంలోని డిగి అక్కడి నుండి హెరాకలెస్ పాల్గొని ఫిర్యాఫ్లోలోని ఉన్నినక్కూలు వెళ్ళింది. కానీ కార్యకర్త ప్రయత్నానికి వాతావరణం సహకరించకపోవడం తో రోడ్డుమార్గంలోనే ప్రధాని బయలుదేరారు. మరో ముప్పు నిమిత్తమే ప్రధాని కాన్యాలు గమ్యస్థానానికి చేరుకుంటున్న దశలో ఆకస్మాత్తుగా వందవేలవేలైనా రైతులు కాన్యానికి అడ్డుకున్నారు. ఎంతో పరిస్థితి మెరుగుపడవలసివచ్చింది పాల్గొంటున్న రోడ్డుపై వేలి హాసిన ప్రధానినిదిగి విమానాన్నించు చేరుకుని కార్యకర్త మూలు రద్దీనుకొని డిల్లీ వెళ్ళిపోయారు. ఈ సంఘటనపై కేంద్రహంకార తీవ్రపడిన స్పందించింది. ఆ దర్మాపుష్టమైందో బుద్ధికి తెలియదు. దేశప్రధానికీ అలాంటి పరిస్థితి ఎదురైతే మరేమూలు ప్రజల సంగతి పోయే? తమ సమస్యల పరిష్కారం కోసం పోరాటం చేయడంలో ఎలాంటి తప్పులేదు. దానితో వర్తకశీలం. దాన్ని ఆపరించాలి. అంతేకాని తమ ఇష్టానుసారంగా మృదువ చేసితే ఆవును దురదాహారంపై వచ్చి గంటల తరబడి రాస్తారోళ్ళు చేస్తామనడం సమంజసంకాదు. ప్రజలను ఇబ్బందిపెట్టడం ఎవరంగా న్యాయం కాదు. ప్రజల్లో ఈ ఆర్థిక రాష్ట్రాలోని పట్ల అసహనం పెరుగుతున్నది. విదేశానికి తీసుకుపోయి అనినాని ఇది వానం.

ఒయు పరిస్థితుల్లో మార్పు వచ్చేదెప్పుడు?

యూనివర్సిటీ వీని అంజో విద్యార్థులు, ఆధ్యాపకులకు ఎప్పుడూ అందజాటులో ఉండి వారి సమస్యలను పరిష్కరించివచ్చి దీని ఆభివృద్ధిపథంలో ముందుండి నడిపించాలి. కానీ వీని వాంఛో ముందు నిశ్చయ జరగవైతంది సెక్యూరిటీగార్డు, వదిమండి పోలీసులను కాచరా పెట్టుకొని పాలన సాగిస్తుండడం దుర్దృష్టకరం. తన పాలన మంచిగా ఉన్నప్పుడు ఎటువంటి తప్పుడు నిర్ణయాలు తీసుకోనప్పుడు అంతమంది పోలీసుల మహారాలో పాలన చేసే ఆనందం ఏముల్లింది. ఇంతకముందు వీనిలు ఎవరూ జలాచేయలేరు. విద్యార్థులు, ఆధ్యాపకుల సమస్యలు పరిష్కరించివచ్చిన బాధ్యత వీని భుజిస్తుండాలని ఉంది. కానీ సమస్యలు పరిష్కరించివచ్చిన వారో కొత్త సమస్యలు సృష్టినూ ఉండో వచ్చి వీ ఎలా ఆభివృద్ధి చెందుతుంది.

అం గా ఇ డ్డం లో ఉన్నత విద్యకు తలపాసరిం ఉన్నారని యూనివర్సిటీ. ఈ సమకాలీన ఎంట్ మండ్ మేధావులు, రాజకీయ నాయకులు, శాస్త్రవేత్తలను అందించడంలో కీలకభూమిని పోషిస్తోంది. అటువంటి యూనివర్సిటీ నేడు ప్రభుత్వ నిర్వహణ, ఆధికారుల ఆనాలోచిత నిర్ణయాల వలన కూరాలిట్లుతుంది. పరిశోధనలకు కావసరమిది వివిధ విద్యార్థుల ఆద్యుష్టతను రద్దుచేయడం, తత్ఫల పేరిట నిధులపూర్వ. ఈ విధంగా విద్యార్థి, అధ్యాపకులకు వ్యతిరేక నిర్ణయాల తీసుకుంటూ ఒకతరంగా మార్చి దీని నిర్వహణ చేశారు. అందువలన జాతీయస్థాయిలో ఒక్కొక్క సంవత్సరం 64వ స్థానానికి పడిపోయింది. తిరిగి మళ్లించగలిగే పునర్నిర్మాణం అంటూ అబద్ధపు రాతలున్నప్పుడు వాటిని నడి చేయాలని ప్రస్తుతాల్లా చేస్తున్నారు. కానీ ఇంతకుముందు పీఠలు అలా కాకుండా మొదట ఆదర్శనీ క్లాస్ రూమ్లో విద్యార్థులకు పాఠం బోధించి ఆ తరువాత పాఠసవ్యవహారాలలో నిమగ్నమయ్యేవారు. ఆ విధంగా తనతోటి ఆచార్యులకు కూడా మార్గదర్శిగా నిలిచే వారు. కానీ ప్రభుత్వ వర్గీలో అటువంటి పరిస్థితులు లేవు. తెలంగాణలో ఆదర్శనీ ప్రభుత్వం కేజీ నుండి పీజీ వరకు ఉచిత విద్యను అందించాలని లక్ష్యంగా నిర్దేశించుకుంది. కానీ ప్రభుత్వం నిర్దేశించిన లక్ష్యాలకు విరుద్ధంగా వ్యవహారంగా విద్యార్థుల పీజీ పాఠలు భారీగా పెంచారు. అందువల్ల యూనివర్సిటీలో అమలులో ఉన్న ఫీజులను ఒకేసారి పదింతలుగా పెంచారు. ఈ ఫీజులు డ్రైవేజీ కాలేజీల యూనివర్సిటీలో ఉన్న విధంగా ఉన్నాయి. దేశంలో ఎక్కడక్కడా విధంగా ప్రభుత్వ యూనివర్సిటీలో ఫీజులు పెంచడం అనేది పర్యవేక్షా డ్రైవేజీ యూనివర్సిటీలను ప్రోత్సహించడమనే ఆశయం. అందువలన గ్రామీణ ప్రాంతాల నుండి ఒక్కొక్క వయస్కురాలిని వచ్చే పేద విద్యార్థులకు ఈ నిర్ణయం అనిపించకముందు. దీనితో విద్యార్థుల ఉన్నత విద్యకు దూరమవుతున్నట్లు నెలకొన్నాయి. శాస్త్ర విద్య విద్యనీ యూనివర్సిటీలో యజ్ఞ మహర్షి నుండి పెంచు నిధులను పెంచు విధమందు మొదటిగా భోకులకు వసూలు చేసేది ఉంది. ఈ నిర్ణయాన్ని వెనక్కి తీసుకోవాలి. పేద విద్యార్థులను ఉన్నత విద్యకు దూరం చేయవచ్చు అని అన్ని విద్యార్థి సంఘాలు ముక్తకంఠంతో కోరుతున్నాయి. మేము పరిశోధనలకు పెట్టే పేద విద్యార్థులను విద్యుక్తపేదం కాదు. నాణ్యమైన పరిశోధనలు జరగాలని కోరుకుంటున్నాం. కావలసిన మోతీల సమయాలూ కల్గిందా అని దృఢ సంతకం ఉంది. అందుకు ఆసరశాస్త్రవేత్త పనివిధానం తీసుకోవాలి. అలా కావచ్చును అది అబద్ధమే అవుతుంది. యూనివర్సిటీలో నాణ్యమైన పరిశోధనలు జరగాలి. అవి సమాజానికి ఉపయోగపడేవిగా ఉండాలి. కానీ ఒక్కోటి యూనివర్సిటీ

డా.పింట్లపూర్ణి

విద్యార్థులకు గత రెండు సంవత్సరాలుగా ఎటువంటి ఫెలోషిప్‌లు ఇవ్వకపోవడం వలన వారి తమ పరిశోధనలను సకాలంలో పూర్తి చేయలేకపోతున్నారు. కానీ పరిశోధన విద్యార్థులందరూ ఖచ్చితంగా వారి కాలపరిమితులలోనే తమ పరిశోధనలు పూర్తి చేయాలి. లేదంటే అడ్మినిస్ట్రేషన్ రద్దు చేస్తామని సమర్థులైన జూరి చేయడంతో చేదోడిమీ చేసి తమ పరిశోధనలను పూర్తి చేశారు. కానీ ఇకపాడందరి పరిశోధనలను పరిశోధనలు పూర్తి చేయలేకపోతున్నారు. దానితో వారి అడ్మినిస్ట్రేషన్ రద్దు అయ్యాయి. ఇటువంటి అనారోచిత నిర్ణయాల వలన నాణ్యమైన పరిశోధనలు జరుగలేవుగా! అసలు పరిశోధనల ఉద్దేశ్యం నీటిగరి ప్రపంచం ఉంది. ఇటువంటి వసలు వలన యూనివర్సిటీలోకి గానీ, చురూతాగానీ వారి ఎటువంటి ప్రాధాన్యతను ఉంచుదురు. ఓయిలో రీసెర్చ్ సెంటర్లను చూస్తే జీవితం బాధ

అలగుతుంది. ప్రాంతీయ పట్టణ వర్గావధాన అభ్యయన కేంద్రం అనేది ఓసరి సీని ఒక రిస్కీ సంగం. తొమ్మిది రాష్ట్రాలకు చెందిన ఓసరి ప్రాంతీయ కార్యాలయం యుయో ఉంది. అభ్యయన పర్వత వర్గావధాన సంగంఓసరి నమస్కార వర్గపర్వతావధాన ముసరి పల్లీ సిబ్బందికి శిక్షణ ఇవ్వడమే కాకుండా పరిశోధనలు కూడా చేపడతారు.ఈ సంగంఓసరి నిధులు గ్రామీణ రూపంలో కేంద్రంలోనో మినిస్ట్రీలోనో హాసని ఉండే అభ్యయన అభివృద్ధి సుందీ పస్త్రాయి. ఈ సంగంఓసరి బల ఇదేకాని విధులు సాగిస్తానన్న 12 మంది బీటీఓ, నాన్ బీటీఓ సిబ్బందిని ఆకారణంగా తొలగించారు. నమస్కార ఈ ఉద్యోగులను తొలగించడాో ఇప్పటివరకు ఎటువంటి అపరాధం లేదు. అయితే ఈ ఉద్యోగుల వలన ఆలూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై కాని యుయో ద్వై సైని ఒక రూపాయి కూడా ఆభ్యయన భారం పడదు. ఇది ఇదాఉంటే ఈ ముగ్గురి ఓయూలో మూడు కొత్త రిస్కీ సాంబద్ధ్య నెలకొల్పారు. కానీ ఈనామస్కారకు నిధులు లేవు. కేవలం అంబికాప్రాధానం మాత్రమే వాటికి బోర్డులు తగిలించారు. అభ్యయన సిబ్బంది కూడా అనేది ఓయూలో రిస్కీ

నెట్టర్ వాస్తవ పరిస్థితి ప్రభుత్వం నుండి యూనివర్సిటీకి రావాల్సిన ఖర్చు గ్రాంట్ నిధులు వర్గిణీ తేదీనంతో వినిలవి ప్రధాన పోత ఉంటుంది. ఈ నిధులు తీసుకురావడంలో వినిల ఆలస్యం ప్రభుత్వం ద్వారా. తెలంగాణ వ్యాప్తంగా వర్గిణీలు చేసే నిధుల లేవేకో క్రొత్తవిషయాలున్నాయి. ముఖ్యంగా ఉన్నానియా యూనివర్సిటీకి ప్రభుత్వంనుండి ప్రత్యేక ఉద్యోగుల తరతర్యాలు, వెస్టెన్సుల మాత్రమే నిధులు విడుదల చేస్తుంది. కానీ వర్గి ఆమోదించి ఆలస్యం ఉన్నప్పుడు కూడా వెస్టెన్సులకు ప్రభుత్వం వర్గిణీలను ఇవ్వాలని ఖర్చు గ్రాంట్ నిధులు ఉన్న యూనివర్సిటీలని ఉబోతావాలని భాగ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది.వాటిని ప్రభుత్వంలో మాత్రమే తెచ్చుకునే సేవ వినిలపై ఉంది.అప్పుడుమాత్రమే యూనివర్సిటీలు ఆర్థికంగా ముగనగ సాగించగలుగుతాయి.వర్గిణీల లేవీంగో వర్గిణీల కి ఉన్నది ఉన్నది నియామక రేకర్వారెక్మెంట్ బోర్డు ద్వారా భర్తీ చేయాలనే ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలను మొదట ఆమోదింపింది ఒయి వైస్ చాన్సలర్. ఈ నిర్ణయం యూనివర్సిటీల గ్రాంట్ల కమిటీపై నిబ్బ తీసేవద్దా ఉంది.యూనివర్సిటీ నిర్ణయం ప్రతిపాదనలను వర్గతరం. చివరకు వర్గిణీల ఉన్నది నియామక రేకర్వారెక్మెంట్ బోర్డు బిల్లును గవర్నర్ రాష్ట్రపతి పరిశీలనకు పంపారు.ఇప్పటివరకా ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును దోలవనుమిరానీ వర్గిణీలో పాతపద్ధతిలోనే అనిస్టెంట్, ఆరోగి యేదే ప్రాసెస్ చేసేవారు ప్రభుత్వం ద్వారా.దానికి ప్రభుత్వంపై వైస్ చాన్సలర్లలో ఒకడి తీసుకురావలసిన ఆవసరం ఎంతైనా ఉంది. వర్గిణీల నయంప్రతిపత్తి బిల్లుతీసే విధంగా ఉన్న ప్రభుత్వబిల్లులలో యూనివర్సిటీ ఆమోదం తెలిపేవప్పుడు వైస్ చాన్సలర్లలో ఒకడికి రెండుసార్లు ఆమోదం అవసరం ఉంటే ఉంది. వర్గిణీలో నియామకాల ఆలస్యం కావడానికి ప్రభుత్వ నిర్ణయం తోపాటు వినిల వైఖరి కూడా ప్రధాన కారణం. యూనివర్సిటీ విని ఆలస్య విద్యార్థులు, అధ్యాపకులకు ఎప్పుడు ఆయంబాటలో ఉంటే వారి సమస్యలను పరిష్కరించాలి.వర్గిణీ అభివృద్ధిపథంలో ముందుంది నడిపించాలి. కానీ విని చాంబర్ ముందు నిర్ణయ ఇవ్వమంది సెక్యూరిటీగార్లు,పదిమంది పోలీసులను కాచరా పెట్టుకొని పాలన సాగిస్తుండటం దురదృష్టకరం. తన పోలీసు మంత్రి ఉన్నప్పుడు ఎటువంటి తప్పుడునిర్ణయాలూ తీసుకోవలసిన అలవాటే పోలీసులు పహారాలో పాన చేసే ఆవసరం ఏమున్నది. ఇంతతరుమందు వినిల ఎవరూ ఇలానేయలేదు.విద్యార్థులు, అధ్యాపకుల సమస్యలు పరిష్కరించాలని భాగ్యత వినిజిజుసంబంధం ప్రభుత్వం కానీ సమస్యలు పరిష్కరించాలని వారి కోర్ సమస్యలు సుస్పృహ ఉంటే వర్గిణీ ఎలా ఆమోదిం చేయగలరు. ●

సముద్ర కాలుష్యాన్ని నివారించాలి

మన సనజీవితం నీటిలో మునిగిపో ఉన్నది. ప్రపంచ మొత్తం మహాసముద్రాల బలం మీదనే ఉందని మనకు ఇప్పటికీ తెలుసు. భూమిలో 70 శాతం మహా సముద్రాలున్నాయి. మహాసముద్రాలూ మన జీవితాన్ని మాత్రమే కాకుండా మొత్తం భూమినీ, వ్యాపకదాణాన్ని కూడా ప్రభావితం చేస్తాయి. భూమిపై లభించే మొత్తం నీటిలో 97శాతం మహా సముద్రాలో ఉంది.మనం ఉపరితల పీల్చుకోవాల్సిన ఆక్సిజన్లో 70 శాతం మహాసముద్రాల ద్వారా ఉత్పత్తి అవుతుంది. జీవుల శరీరంలో 70-80శాతం నీళ్ల సమృద్ధి. సముద్ర సందహిత మతన ఆర్థిక ప్రగతికి పునాదిగా మార్పుచెల్పాలి. మనమి. నేడు ఒక అంశనా ప్రకారం ప్రపంచ జనాభాలో 25 శాతం సముద్ర తీర ప్రాంతాలలోనే నివసిస్తున్నారు. నీరులేదని జీవుల మనుగడ ఉండదు. ఏ ప్రాంతే బలతను. సాగర ప్రపంచంపద విశేషమే. సాగరంలో దొరికే జీవ సందహిత ప్రపంచ సాగరం వేలవే. తరువాత తాజ్మిక్, తిమింగళాలు, నీలయ్య, ముసుగుగునవి. సముద్ర తీరాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని లభించే పక్షిజాతి అనేకం. ఇవికాక కోరేడ్ల, ముత్యాలున్నే అల్లిపులు మనుగుగునవి. సముద్రంలో ప్రపంచ నిదర్శం దేవుడు. సముద్రంలో గాన్యే లభిస్తుంది. సమీపం సముద్రం రోడ్డు. నీళ్లు మన ప్రతి యేదా జాతి 8న ప్రపంచ వ్యాప్తంగా నిర్వహించబడుతుంది. సముద్ర రక్షణగురించి ప్రజల్లో అవగాహన పెంపందం కోసం ఈ దినోత్సవాన్ని జరుపుకుంటున్నాం.1992లో బ్రెజిల్లోని రియోదా జనీరోలో ధరిత్రి సదస్సు సాగింది. ఆ సందర్భంగా నీటి వనరుల మీద అవగాహన పెంపా లని నిర్ణయించారు. నాటి వరకు తుసానీలను మాత్రమే మౌనస తీర ప్రజలకు 2005లో పచ్చిన సునామి అది నున్నేందివ బీభత్సం తలార్త ఇక సాగర సమృద్ధి మ ద్వారా సముద్రం మీద ప్రజల అత్యవసలను మార్పొల్లిన అవసరం ఉందని తీర్మానించుకున్నాం. 2008లో ఐక్యరాజ్యసమితి చేసిన తీర్మా నం ద్వారా 2009 నుండి ప్రపంచం సాగర దినోత్సవ నిర్వహణ

ఎస్.ఆర్.కెప్రయ్య

ప్రారంభమైనది. నాటి నుండి ప్రతియేడా జూనిని నమృద్ దినోత్సవంగా జరుపుకుంటున్నారు. ప్రపంచ నమృద్ దినోత్సవం మహానమృదాల నుంచిబింద్ర విషయాలు, ఆహార భద్రత, జీవవైవిధ్యం, పర్యావరణ సమతుల్యత, నమృద్ వనరులు వినియోగం, వాతావరణ మార్పు మొదలైన నాటి ప్రాముఖ్యతను తెలుగు చేసుకోవడానికి ప్రజలు అపరాధన కల్గిస్తుంది.

అంబరేష్‌వనేల్ హైడ్రోగ్రాఫిక్ ఆగ్నేయేషన్ వారు జలభాగాన్ని నమ్మతే అది మునుపేనమ్ముడ్రాలగా విలసిల్లినదారు. అది మునుపే నమ్ముడ్రాలతో కలిపి మొత్తం 100 నుండి 110 నమ్ముడ్రాలను గురించువరకును. వీటిలో అట్లాంటిక్లో అత్యధికంగా 40, పసిఫిక్లో 33, అర్జెంటైన్లో 17, అంటార్టికలో 11, హిందూముఖ నమ్ముడ్రాలలో 9 ఉన్నాయి. భూగోళం మీద మూడవది రెండు వంతుల మేర నమ్ముడ్రం ఆవరించి ఉంది. విస్తారమైన ఉష్ణు శక్తి భాగాన్ని నమ్ముడ్రం అందారు. కనుకని వినిమిదిగానో అధిక శాతం ప్రోటీన్లు నమ్ముడ్ర జీవులైన చేపలు, రొయ్యలు, మొదలగు మత్స్యసంపద ద్వారా వస్తున్నదే. వాతావరణంలో మారుమరిన మామన నివాసానికి అనుకూలంగా మారుస్తున్నది నమ్ముడ్రాల. మారుపులు శక్తివనసంపద అందించే పర్వలు కలిగి నేడి నమ్ముడ్ర జలాలను నీరు ఆవిరవడం వల్లనే. గాలి విస్తన్నది.

చెరువుల అనుసంధానమే లక్ష్యం!

డా.ఎన్.ఎం.మణీకృష్ణ

లంగాణలో వ్యవసాయం పూర్తిగా చెరువులపైనే ఆధారపడి ఉండేది. నిజాం పాలన వరకు తెలంగాణ ప్రాంతంలో ట్యాంకులలో 244 టీఎంసెల సామర్థ్యం ఉండేది. 1956లో 70 ఏళ్ల ట్యాంకుల కింద వసతిగిరి (ఆంధ్రప్రదేశ్) దాదాపు 25 లక్షల ఎకరాలు ఉండేది. 2014 నాటికి 46,531 ట్యాంకులు మిగిలిఉన్నాయి. వాటిలో దాదాపు సగం ఎండిపోయాయి. రైతులు సాగునీటి బాధపలను ఆధారపడటం ప్రారంభించారు. నీటి మట్టం తగ్గడంతో వాటిని ఎండిపోవడంతో రైతులు భోగివేలలో తప్పకుండా ప్రారంభించారు. అవి కూడా భూమి, వాగు పూర్వజ్ఞులూ తలెత్తినదంతో ఎండిపోయాయి. తెలంగాణ ప్రభుత్వం చేపట్టిన మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమం వల్ల రాష్ట్రంలోని చెరువులు, కాలువలు నీటితో కళకళలాడటం వల్లనే క్షితితో క్షితితో ప్రభుత్వం చేపట్టిన మిషన్ కాకతీయ ప్రణాళికను ప్రధాన లక్ష్యంగా చేసింది. వేల ఎక్టా హెక్టా తెలంగాణను సమృద్ధిగాలం చేసి, కొన్ని దశాబ్దాలుగా పూర్వకులయిన దాదాపు 46 వేలకుద్దా చెరువులను మళ్లీ సమృద్ధిపరిచడమే మిషన్ కాకతీయ ప్రధాన లక్ష్యంగా చేసింది. రాష్ట్రప్రాజెక్టు 46,531 చెరువులు, ప్రధాన లక్ష్యం 265 టీఎంసెల నీటిని నిల్వ చేయడం కోసం ఇది రూపొందింది. చెరువులను నింపడంలో సింప మునసిఫల్ కలెక్షన్ కార్యక్రమం ప్రాజెక్టు లీడర్ భూమి కలెక్షన్ కార్యక్రమం మానెడ్జ్ క్రితం అందుబాటులోకి వచ్చిన కాకతీయ ప్రాజెక్టు తెలంగాణ రూపుమాపిన ముందున్నది. 2014 జూన్-లో తెలంగాణ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత చేపట్టిన తొలి కార్యక్రమం ఇది. నీటి నిల్వ సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి పూడి తోలిగించడానికి ట్యాంకులను, సరసనులు తవ్వారు. దానికి అనుబంధ ప్రాంతంలో గ్లాస్ వ్యవసాయదారులం కూడా 78.50 పెరిగింది. నీటి వరుల సందర్భం, చెరువుల పరిరక్షణ అంశంలో

ఇప్పుడు చూపుతున్న దేశానికే ఈ పథకం దివ్యునిగా నిలుస్తున్నది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు తర్వాత కాకతీయ, రెడ్డిరాజులకు దండం పెట్టి మేం కర్షితంగా ము చిరువులు కళకళలాడితేట్లు వేసుకుంటామని ఉద్ద్యమ సందర్భంలో చెప్పినట్లుగానే మరో ప్రత్యేకతకీ సందర్భాన్ని తెలంగాణ భూజానికీకల్పిస్తున్నది. ఆజీవాడ వాళ్ళ కాకతీయ మిమిసి ఎట్ల వేసుకున్నారో, అగజాని రోడ్డు దేశం వేసుకుంటున్నారో అని చెప్పి ఆద్యులంగా దేశం ముందు మనం

నిలసి, గిరిని చూపబడ్డారే సమస్త పాలకుల దశాబ్దాల వివక్షను ఆనాడు చేస్తూ కొత్తగానూ అవినీతిపూరిత తెలంగాణ తన సమయపు సామాజికం చెరువులను తనవలె సుదీర్ఘకాలికమైనదేవుడు ఇప్పుడు మరో ఉద్యమానికీ సిద్ధమైంది. వేల ఏళ్లపాటు తెలంగాణను సన్న శక్తిగా మలుచేసి, దశాబ్దాలుగా నిర్లక్ష్యం పూడ్చుకున్నందుకు దాదాపు 46వేలకుమార్లు చెరువులను మళ్లీ జిల్లాలకాదేమోయేదకు కరణం ఉత్పన్నమైనది. మునుపటి వేల ఎండాకాలపు చాలా విషయాలకన్నా నానా సేరే కష్టమట్టంగా పోరాల్సివచ్చి కొద్దికే. భూమిలో మంచి సాగు సౌకర్యం. చెన్నైకి వూడితే తీయించుకున్నాం.దాని ఫలితంగా చెన్నైకి కాదాతాతాతాగా మారిపోయినాయి. వూడితే నీటిమోయను పాత చెరువు ఇప్పుడు కొత్త కాంతులేసిందేవుడు తయారైంది. రాష్ట్రంలో చాలా చెరువులను కార్యకర్తలు మార్చిందని ఉద్ధరించే ప్రతిపక్షాల్లో మిషన్ కరకటియ రావుగట్టమానికీ అలంకారాలు చేసిన ముఖ్యమంత్రి దీనిని పవిత్ర యజ్ఞంగా భావిస్తున్నాని సుమ కౌలకే గడ్డపాటి

పెరిటల్ చెరువులోని పూడిక మట్టి తల్లిపాపై ఉత్సాహాన్ని నింపే నాడు. రోమపుతకు తోడుగా చెరువులు నుంచి తప్పకుండా పూడికలో తమిళ పోషకాలు అధికంగా ఉన్న మట్టిని కేరళులు తమ పొలాల్లో పులిపి వేసుకున్నాడు. కాదన్నాగా ఉన్న పనిగాని గౌరవాలుగా మారి చెట్ల జాగరి నీళ్ల తత్కలు కనబడి అన్నదాతలకు సంతోషమైంది. నాడు తెలంగాణ నుండి వచ్చిన మనసోయిలు ఊళ్ళు, నేడు సస్యరాష్ట్రంలో కాకతీయుల సుల్తానిత్ నిలం కౌలాల క్షేత్రం వద్దకు మిషన్ కాకతీయుల వశకంలో ఊరో ఊట చెలివెలయింది. ప్రతి పచ్చి కనుమనాకన్నే వరుసకొన్న పచ్చదనంలో కొత్త అంధాలను సునరించుకున్నానీడు. వరుసకొన్న పచ్చదనంలో దృక్పథాలు సుపరిత కాకతీయ ప్రాకృతిక నుంచి కేరళుల తూముల నుంచి ఎర్రనిలకమిడికొచ్చి నిశ్చయమైంది. ఇప్పటివరకు నాలుగు దశల్లో రూ. 9.155 కోట్లతో 27.627 చెరువులను పునరుద్ధరించారు. ప్రస్తుతం 5వ దశలో భాగంగా మిగిలిన చెరువుల పునరుద్ధరణకు పర్యటించి వచ్చాడు. మిషన్ కాకతీయుల వశకం ఇప్పడు అయి మిడివిల్ల కాకతీయలోనే ఆన్యుత పరిణామాల అందిస్తున్నది. ఆయా పేర్లపై సీటి నిల్వపూర్వం గణనీయంగా పెరిగడంతో గ్రామంలో భూగర్భ జలాలు మట్టం పైపైనే వచ్చింది. గొప్ప గొరికి నీళ్ల కలత లేకుండా పోయింది. నీటిమీదనుంచి వచ్చితో తెలంగాణ ప్రముఖ పూర్వపుష్ప దానాన్ని సంతరించుకొన్నది. వచ్చిన వచ్చడంలో కళకలాపాలకు దూరం కావ్వంలో గెలిపి ఉమ్మగితలనుకలం ప్రకంగా తగ్గిపోతున్నాయి. యిప్పటికే రాష్ట్రంలో సాధారణ మిషన్ కాకతీయ కూడా పెరుగు తున్నది. ఒక్కమూలలో చెప్పాలంటే మిషన్ కాకతీయ వశకం పచ్చైకు జీవం పోయిపోయిపోతుంది గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బలోపేతానికి ఊతమిస్తున్నది. ప్రాకృతికంలో చెరువుల అనుసంధానం మొత్తంగా పూర్తియైతే గణనీయంగా పూర్తిస్తాయి ఆయంతట్టుకు రెండు మంటలుకు భరోసాకు దోహదం. ఈ వశకం ఫలితాన్ని యావత్ దేశమే ప్రశంసించి కనువిప్పిస్తున్నది. నీటిరంత నిజానిలు, శాస్త్రవేత్తలు, పర్యావరణవేత్తలు వేసేళ్ల కొనియాడుతున్నారు. ●

ప్రపంచవాన్మి మార్పులవిసేవాడు
ముందుగా తనను తాను మార్చుకోవడం
నేర్చుకోవాలి.

సోక్రేటీస్

మాధు చెందడానికి మార్గాలు లేని రాజ్యం జీవన వనరులు లేని రాజ్యం వంటిది.

ఎడ్మండ్ బర్క్

ప్రజావాక్కు

రాజకీయాలకు దూరంగా ఉండాలి

దేవేన భాగవతంలోని ఏకాక్షరీయంగా విస్తృతమైన జ్యోతిష సాహిత్యం. తద్వారా భాగవతం కూడా తమ చదువు పూర్తి అయ్యేవరకు చదువుకు ప్రతి మరొక సంగతిని బట్టియే చదువుకుంటారు. విశ్వానాథుని సమవర్తి సేమంతకం, భాగవతానికూ క్షేత్ర భావించేవరకు రాజకీయంగానే పాల్గొనడం, రాజకీయనాయకుల ఆదేశాల ప్రకారం ప్రవర్తనలో పాల్గొనడం విస్తృతమైన మంచివి. విస్తృతమైన రాజకీయ నాయకుల దురంగూత కలంబూ, చదువు మీద పూర్తి పెట్టడం అనే తమలోతాము ఇష్టతతో, సోదరభావంతో తమ చదువును ఏమాత్రం ఆలస్యమయి లేకుండా పూర్తి చేసుకోగలిగినారారు. ఇలా చదువు పూర్తిచేసుకున్న విస్తృతమైన తరువాతనే రాజకీయ పాల్గొనే వేరైనా, దేశాన్ని ప్రగతిచేపడం నీ నడిమిచగలవారుతారా.

రైల్వేలో ఖాళీలను భర్తీ చేయాలి

అదియునే రైల్వే దాపు మూడు లక్షలకుపైగా ఉద్యోగాలు
 క్లాగ్ పడి ఉన్నాయి. ఏదేమైనా ఈ సంఖ్య పెరుగుతున్నదే
 అంటే, అలాగే రైల్వేలో దృష్టాంతం అయిన ఆసియా ఉద్యోగం
 రై. ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ కర్పణ వలన వేలు క్లాగ్ పడినట్లుగా
 వీసీసీ భర్తీ చేయడం దాపు ఐదు సంవత్సరాలు కావచ్చును.
 అంతేకాదు, అతీతంగా బిల్డ్ నుంచి రిక్రూట్మెంట్ జనపదం
 జరుగుతుంది. ఫలితంగా ఉన్న ఉద్యోగులకు పనిభారం పెరుగుతుంది
 ప్రభుత్వంలో ఉన్న అనాథా సంస్థలకువీ ప్రయత్నం చేస్తే
 రై. కానీ క్లాగ్ పడి ఉన్న ఉద్యోగాల భర్తీనిగూడే ఒదిపేసినది.
 ఫలితంగా రైలుప్రమాదాలు జరిగి అతడ ప్రాణనష్టం సంభవి
 స్తోంది. ప్రభుత్వం వెంటనే ఉద్యోగులకు పని ఒడిదీ తగ్గించి
 ఉద్యోగాలు భర్తీ చేసి రైలు ప్రమాదాలు తగ్గించాలని సూచించాడు.

**-బిల్లు కుక్కాయప్ప, సత్యసాయిజిల్లా
లోసుగుల పాలనకు పరదాలు!**

పాపవరం ప్రాజెక్టువద్ద మీడియాపై ఆక్షేపం, విశాఖ రుషి కేసు ఉత్తరాలు వినవకుండా ప్రతిష్కాపన నిర్వహణ, కొండపాపపువూరి గారవర్గశాలలో విడిసన్నాక్షేపం ప్రత్యేక కమిషన్‌నువసరంలేదు. ప్రజాభివృద్ధి మార్గశాస్త్ర తేతక ఇన్ని నిర్వహణవిడిసన్నాాయంతే ఆర్థిక ఏమిటి? పాలన వైరెక్త్యాలుజడతల తెలియకుడవన్న భయమే ఈ నిర్వం ధకాడతకు అనల కారణం! ఈ దేశానికి మన్ననంతే అన లుగాప్తులేలే ఈ పాపవరం లేదు అని చెప్పాల్సివస్తుంది. ప్రతిభాగి గగ్గోలెత్తి మేధావులుపెదవివివ్వడం లేదు.

-జి.రామకృష్ణ, పలూరు, పలూరుజిల్లా

ఎరువులపై సబ్సిడీ తగ్గింపు

[illegible]

-సి.హెచ్.సాయిప్రతాప్, శ్రీకాకుళం

ప్రజలు స్వచ్ఛంగాగా వస్తువులు కుదుపుతే మీదయతకు వచ్చి న జబ్బంది మీదటిన పురపాలకశాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రవర్తిస్తున్నారు. నిజం చెప్పాలంటే గతంలో లేని పన్ను జబ్బుపడ ఎందుకు చేర్చినదానిని ప్రజలు ప్రశ్నిస్తున్నాంది. అరలు ఆ పత్తి వస్తువు లక్ష్యం ఏమిటి? కట్టిన వస్తువు ఏమువుతున్నాయి. అనే మీదయా ప్రశ్నిస్తున్నది.అది మీదయా దాఖతే. మీదయాలో వచ్చిన కథనాకుకు కార్యదర్శి ఎవరు ప్రశ్నలు దాఖ్యుతున్నానో తెలియ న అనే చెప్పాలి. ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థలో మీదయాపాతే కీలకం అన్న మోరేత అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవడంపదం వారి దురుహితాంశాన్ని తెలియచేస్తున్నది.

జి.రాజుగారి, ఏలూరు, ఏలూరుజిల్లా

తెలగి బినిగ, గుర్తింపాలి

దశాబ్దాలుగా అన్నింగలోవెనుకబడి కుంగిపోతున్న తెగి కులాన్ని బినిగ గుర్తింపాలి. గోదావరి, కృష్ణ, గుంటూరు జిల్లాల్లో కాపుకుంటే తెగి కులాన్ని జతపడదుపదం వచ్చేనా. ఉత్తరాధ్రలో ఉన్నతెగి కులాన్ని గుర్తింపదం లేదు. ఎందుకుంటే కాపులు ఆర్థికంగా బలమైన వారు కాని తెగి కులస్తులు కేవలం వ్యవసాయాన్ని నమ్మి ఆర్థికంగా ఎదగలే కోవారును.రిజర్వేషన్లు లేకపడదుపదం ఉత్తరగోలు నుసామ దింపలేకపోయారు. రాజ్యేమయ్యలో రాజింపలేకపోయారు. రాజమహేశ్వరలో ప్రగతిసూర్యులకున్న ఛాందసలేక పోతుంది.

-గన్ని అశోక్కుమార్, విశాఖపట్నం

ఎడిట్ పేజీకి.. ఆర్థిక, నాణ్యత, రాజకీయ పరిణామాలకు సంబంధించిన విశ్లేషణాత్మక వ్యాసాలు పంపగోరవారు ఈ కింద
ఈ మెయిల్ చిరునామాకు పంపగలరు. e-mail : editpage@vaartha.com

